

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3073/2024. (II. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság az Egri Törvényszék 2.Pf.20.042/2023/3. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Mogyorósi Mihály ügyvéd) útján eljárva az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Egri Járásbíróság 19.P.21.017/2022/12. számú ítélete és az Egri Törvényszék 2.Pf.20.042/2023/3. számú ítélete ellen, azok alaptörvény-ellenessége megállapítását és megsemmisítését kérve. Az indítványozó álláspontja szerint az ítéletek ellentétesek az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésével, XXVIII. cikk (1) bekezdésével, valamint 28. cikkével.
- [2] 1.1. Az ügy előzményei szerint az eljáró közjegyző az alperes jogi személy mint végrehajtást kérő kérelmére az indítványozó perbeli felperessel mint adóssal szemben jogerőre emelkedett fizetési meghagyás alapján végrehajtási lapot bocsátott ki tőke, késedelmi kamata és eljárási költség behajtása iránt. A végrehajtás a végrehajtást kérő kérelme alapján kizárólag az adós jövedelmére került elrendelésre. A végrehajtást kérő csak az adós jövedelmére vezetett végrehajtás esetére meghatározott díjat előlegezte. Az ügyben eljáró önálló bírósági végrehajtó az indítványozót tartozása megfizetésére, az indítványozó mint adós a végrehajtó ezen felhívását átvette. Az eljáró végrehajtó az adóhatóság, valamint az Országos Egészségbiztosítási Pénztár felé letiltást adott ki az indítványozói jövedelemre, a letiltás nem vezetett eredményre. A végrehajtó jegyzőkönyvben az indítványozó jövedelmére kiadott letiltás sikertelensége miatt kiegészítő költség megfizetésre hívta fel a végrehajtást kérőt arra hivatkozással, hogy a végrehajtást kérő a végrehajtható okiratban erre az esetre kérte a végrehajtás kiterjesztését az adós egyéb vagyontárgyaira. A végrehajtó tájékoztatta az alperest, hogy mivel a korábbi felhívás ellenére a végrehajtást kérő a kiegészítő költségrészt nem fizette meg, a végrehajtás a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 52. § (1) bekezdés e) pontja alapján szünetelt, és a Vht. 54. § (3) bekezdés alapján megszűnt. Az alperes később kérte a végrehajtás további folytatását, az indítványozó munkáltatójának felkutatását és azt, hogy az eljárás a végrehajtási lapon megjelölt követelés összegére folyjon. Majd az alperes a végrehajtási eljárás folytatását, valamint a végrehajtótól az általa megtett intézkedések vonatkozásában tájékoztatás nyújtását kérte. A végrehajtási ügyben ekkor eljáró végrehajtó ismételten megküldte a végrehajtást kérőnek a korábbi leveleket, amelyekben arról tájékoztatta a végrehajtást kérőt, hogy a végrehajtási eljárás a szünetelést követően megszűnt. Az eljáró végrehajtó jegyzőkönyvet állított ki a kiegészítő költségfelhívásról, melyet az alperes megfizetett, így a végrehajtó elektronikus banki megkeresést adott ki, illetve megkereste az Egészségbiztosítási Pénztár Szakigazgatási Szervét is a végrehajtás foganatosítása körében, valamint felhívta az indítványozót tartozása megfizetésére. A végrehajtó lefoglalta az indítványozó tulajdonában álló ingatlant, és intézkedett az ingófoglálás foganatosítása iránt is.
- [3] Az indítványozó felperes keresetében a vele szemben folyamatban lévő végrehajtás megszüntetését kérte. Keresetét arra alapította, hogy a végrehajtási eljárás megszűnt, ezáltal a követelés legkésőbb esedékessé vált és miután elévülést megszakító cselekmény nem történt, ezért öt év elteltével a követelés elévült. A végrehajtási eljárás megszűnése miatt a végrehajtást kérőnek az eljárás folytatása iránti kérelmei nem tekinthetők elévülést megszakító cselekménynek, illetve a követelés akkor is elévült, ha a végrehajtást kérő megszűnést követő kérelmei az elévülést megszakították volna. A Vht. 57. § (1) bekezdése alapján a végrehajtási jog a végrehajtandó követeléssel együtt évül el, ezért a végrehajtás megszüntetésének feltételei fennállnak.
- [4] Az elsőfokú bíróság az indítványozó keresetét aplainak találta és azt ítéletével elutasította, az indítványozóval szemben folyamatban lévő végrehajtás felfüggesztését megszüntette és elrendelte a végrehajtás folytatását. Az elsőfokú bíróság a végrehajtási iratok, így konkrétan a végrehajtási lap tartalma alapján megállapította, hogy az alperes a végrehajtás foganatosítását kizárólag az indítványozó jövedelmére kérte és a végrehajtás díját is ennek megfelelően előlegezte. Az ügyben eljáró végrehajtó tévesen hívta fel az alperest további költség meg-

fizetésére, mert az alperes az indítványozó bárhol fellelhető vagyonára nem kérte a végrehajtás lefolytatását. Erre figyelemmel a költségelőlegezés feltételei nem álltak fenn, így a Vht. 52. § (1) bekezdése szerinti szünetelés bekövetkezése és ennek következtében a végrehajtás megszűnése sem állapítható meg. Az elsőfokú bíróság szerint a végrehajtás Vht. 52. § (1) bekezdés e) pontja szerinti szünetelése, illetőleg az ezt követően történő megszűnése nem a végrehajtó eljárási cselekménye következtében valósul meg, így erről a végrehajtó csupán tájékoztatja az ügyfeleket. A végrehajtási iratok alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes hét alkalommal a végrehajtás további foganatosítása iránti kérelmeket terjesztett elő, amelyek a végrehajtás előbbre vitelére, sikeres foganatosítására irányultak, ezért sem a végrehajtás alapjaként megjelölt követelés, sem pedig a végrehajtási jog elévülésének feltételei nem állnak fenn.

- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az indítványozó nyújtott be fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását és a folyamatban lévő végrehajtási eljárás megszüntetését kérte. A felperes szerint téves az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy megszűnt volna szünetelés folytán a végrehajtás. A fellebbezés szerint a végrehajtási lap értelmében, miután a végrehajtó nem talált jövedelmet, nem tehetett mást, mint a Vht. 53. § (1) bekezdés alapján igényelte az eljárás folytatásához szükséges további költségrész megfizetését és a befizetés elmulasztása miatt az az eljárás megszűnéséhez vezetett. Az elévülés akkor is bekövetkezett, ha az eljárás a szünetelést követő egy év elteltével nem szűnt meg, mert a végrehajtást kérő öt éven belül nem kérte az eljárás kiterjesztését, így végrehajtási cselekményre nem is kerülhetett sor. A fellebbezés előadta azt is, hogy a végrehajtási eljárásról az indítványozó a végrehajtási jogot bejegyző földhivatali határozatból értesült és a tartozás a számlavezető bankja által banki letiltás útján kiegyenlítésre került.
- [6] A másodfokú bíróság ítélete szerint a fellebbezés nem alapos, az elsőfokú bíróság a tényállást megfelelően állapította meg és abból okszerű jogi következtésre jutott. Erre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [7] 1.2. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz, és az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszában előadta, hogy álláspontja szerint az ítéletek ellentétesek az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésével, XXVIII. cikk (1) bekezdésével, valamint 28. cikkével.
- [8] Az indítványozó álláspontja szerint az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését sérti, hogy az érintettek egy 2006. évi állítólagos tartozásáról több mint 10 év alatt egyetlen értesítést sem küldtek, mert ez tisztességes módon történő és észszerű határidőn belüli ügyintézésnek nem tekinthető.
- [9] Az eljáró bíróságok az indítványozó szerint figyelmen kívül hagyták a Vht. 9. §-át, 217. §-át és 224/A. §-ának (2) bekezdését, ami ellentétben áll az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével. Nem tekinthető ugyanis tisztességesnek az, hogy figyelmen kívül hagyták a törvényi rendelkezéseket, így az eljárási kérdésekre nem alkalmazták a Pp. szabályait és nem vették figyelembe a Vht. 217. §-ának a végrehajtási kifogásra vonatkozó rendelkezését, hanem a végrehajtást foganatosító bíróság hatáskörét átengedték a végrehajtást kérőnek. Az eljáró bíróságok téves jogértelmezése nem csupán szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdés, hanem a Vht. szabályainak felülírása és a végrehajtást kérő jogainak olyan mértékű kitágítása, amely már a jogbiztonságot veszélyezteti, hiszen kivezetné az elévülés jogintézményét a végrehajtási eljárásból.
- [10] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [11] Az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt az indítványozó határidőben nyújtotta be. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozó jogosultságát megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [XXIV. cikk (1) bekezdés, XXVIII. cikk (1) bekezdés, 28. cikk], a támadott bírói döntést, az Egri Járásbíróság 19.P.21.017/2022/12. számú ítéletét és az Egri Törvényszék 2.Pf.20.042/2023/3. számú ítéletét, továbbá kifejezett kérelmet a bírói döntések megsemmisítésére. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, valamint jogosultsága és érintettsége egyértelmű, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát.
- [12] Az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pont], hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozzon. Az indítvány e feltételnek csak részben tesz eleget. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában hivatkozott az Alaptörvény 28. cikkének sérelmére. Ennek kapcsán az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy gyakorlata értelmében az Alaptörvény 28. cikkében foglalt, a bíróságoknak címzett jogértelmezési segédszabály nem tekinthető olyan Alaptörvényben biztosított jognak, amelynek sérelmére hivatkozva alkotmányjogi panaszt lehetne benyújtani [3084/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [6]; 3176/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]].

- [13] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így fennállásukat az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [14] Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének és XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelmével kapcsolatban az Alkotmánybíróság felhívja a figyelmet arra a következetes gyakorlatára, hogy az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az ítéleteknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálata során van jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére, azonban nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazásának felülbírálatára {3212/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [11]}. Az Alkotmánybíróság ugyancsak hangsúlyozza, hogy a tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése ugyanis az eljárás jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]}. Az alkotmányjogi panaszban az indítványozó valójában egyet nem értését fejezi ki a bíróságok döntésével, azok érvelésével, indokolásával kapcsolatban. Önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróság döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [15] Az előbbiek mellett az Alkotmánybíróság a következőkre mutat rá. Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja. Jelen ügyben megállapítható, hogy az eljáró bíróságok a döntés szempontjából releváns kérdéseket vizsgálatuk tárgyává tették, és követhetően számot adtak döntésük indokairól. A bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}. Az indítványozó ezzel összefüggésben bírói mérlegelési, jogalkalmazási kérdéseket kifogásol. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint viszont nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, illetve a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e {lásd például: 3095/2021. (III. 12.) AB végzés, Indokolás [26]}. „Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga, sem a diszkrimináció tilalma nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti »szuperbíróság« szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]} Az alkotmányjogi panaszban felhívott érvek alapján a tisztességes hatósági vagy bírósági eljáráshoz való jog megsértésének kétélye nem merül fel.
- [16] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a XXIV. cikk (1) bekezdésének és XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelme vonatkozásában nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kétélyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, így az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek.
- [17] 4. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2024. február 6.

Dr. Horváth Attila s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1742/2023.

